

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **P. G. I., a. s. „v konkurze“**, so sídlom v B., proti žalovaným **1) JUDr. G. M., PhDr., B.**, **2) JUDr. M. M., B.** a **3) JUDr. D. J., B.**, o zaplataenie **5 000 000 EUR**, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. decembra 2011, č. k. 49 Cbi 6/2011 – 92, takto

r o z h o d o l :

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa žalobcovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov. Rozhodol tak s odôvodnením, že rozhodnutie o návrhu na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov musí zodpovedať tomu, aby účastníkovi nebolo pre jeho majetkové pomery znemožnené uplatňovať alebo brániť jeho právo. Pri rozhodovaní o oslobodení právnickej osoby súd prihliada na majetkové pomery žiadateľa, ktoré nie sú len dočasnej povahy a odôvodňujú záver, že poplatník celkom alebo sčasti nemôže splniť poplatkovú povinnosť alebo jej splnenie od neho nemožno spravodlivo žiadať. Súd pritom skúma, či nepriaznivá majetková situácia podnikateľa vychádza z jeho podnikateľskej činnosti. Pri skúmaní majetkových pomerov žalobcu zistil, že žalobca je v katastri nehnuteľností evidovaný ako výlučný vlastník nehnuteľností o celkovej výmere 80 982 m². Z uvedených skutočností dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre oslobodenie žalobcu od súdnych poplatkov podľa § 138 ods. 1 O. s. p.

Proti uzneseniu podal odvolanie žalobca. V odvolaní uviedol, že sud pri rozhodovaní nesprávne vyhodnotil skutkový stav a vyvodil z neho nesprávny záver. Súd sa nesprávne vysporiadal zo skutočnosťou, že žalobca je právnickou osobou v konkurze. Nemá preto k dispozícii účtovné doklady spoločnosti, ktoré by umožňovali preukázanie splnenie podmienok pre oslobodenie od poplatkov. Správkyňa podstaty a zároveň žalovaná

3) sa vyjadrila, že i keby spoločnosť mala prostriedky na zaplatenie poplatku nezaplatila by ho, pretože to nie je možné. Takéto tvrdenie správkyne je účelové a nesprávne, avšak zo slovného spojenia „i keby spoločnosť s prostriedkami disponovala, nevynaložila by ich“ vyplýva, že prostriedky na zaplatenie nemá. Skutočnosť, že spoločnosť má nehnuteľnosti neumožňuje záver, že je bonitná a má prostriedky na zaplatenie poplatku. Poukázal pritom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky a judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Z uvedených dôvodov žiadal uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť (zmeniť ?) a rozhodnúť o oslobodení žalobcu od poplatku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolaniu nemožno vyhovieť.

Na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú (§ 138 ods. 1 O. s. p.).

Podmienkou pre oslobodenie účastníka od súdnych poplatkov sú jeho pomery, ktoré oslobodenie odôvodňujú. I keď účastník uvedenú podmienku spĺňa, nemožno mu oslobodenie priznať ak ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva. Zrejme bezúspešným bude uplatňovanie práva vtedy ak, už zo samotných skutkových skutočností uvedených v žalobe, i keby boli pravdivé je celkom zjavné, že z nich uplatňované právo nemožno vyvodiť.

Podľa názoru odvolacieho súdu v prejednávanej veci ide u uvedenú situáciu. Z tvrdenia žalobcu, z pripojených dokladov i z úradnej vedomosti súdu vyplýva, že na žalobcu bol v roku 2001 vyhlásený konkurz. Kľúčovým účinkom vyhlásenia konkurzu je, podľa § 14 ods. 1 písm. a) zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len ZKV), prechod oprávnenia nakladať s majetkom podstaty a výkon práv a povinností, ktoré s nakladaním súvisia, na správcu podstaty. Od vyhlásenia konkurzu už úpadca nemá aktívnu vecnú legitímáciu na vedenie sporov, ktoré sa týkajú majetku podstaty alebo majetku, ktoré majú byť z podstaty uspokojené. Znamená to, súdne konania týkajúce sa uvedeného

majetku môžu byť začaté len na návrh správcu ale podaním návrhu proti správcovi. Ak takéto konania začali pred vyhlásením konkurzu tak sa prerušujú (§ 14 ods. 1 písm. c, d ZKV). Zmyslom takejto právnej úpravy je, že bez súhlasu správcu nemôžu prebiehať žiadne konania, ktoré môžu mať dopad na konkurznú podstatu. Týka sa to jak pasívnych sporov, v ktorých sa uplatňujú nároky proti podstate, tak aj sporov aktívnych, kde sa uplatňujú práva na majetok patriaci do podstaty (aj z takýchto sporov môžu vzniknúť značné náklady, ktoré výrazným spôsobom zaťažia konkurznú podstatu).

Predmetom konania je náhrada škody proti tretím osobám (takto je nárok uplatňovaný aj proti terajšej správkyni, ktorá je žalovanou 3), ktoré ju podľa žaloby mali spôsobiť žalobcovi (úpadcovi). Nárok na škodu, ktorá bola spôsobená úpadcovi je súčasťou podstaty a prípadné trovy konania by boli nárokom proti podstate. Z uvedených dôvodov žalobca nemôže vo svojom mene právo, ktoré je predmetom žaloby uplatňovať. Ním podaná žaloba je zjavne neopodstatnená.

Uvedená situácia podľa § 138 ods. 1 O. s. p., bráni tomu, aby sa žalobcovi poskytlo oslobodenie od súdnych poplatkov, i keby inak jeho pomery oslobodenie opodstatňovali. Odvolací súd sa hodnotením pomerov žalobcu a správnosťou záverov súdu prvého stupňa v otázke jeho pomerov nezaoberal, keďže ju pre rozhodnutie o dôvodnosti neoslobodenia nepovažoval v prejednávacej veci za rozhodujúcu.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

V Bratislave 29. februára 2012

JUDr. Peter Dukes, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková